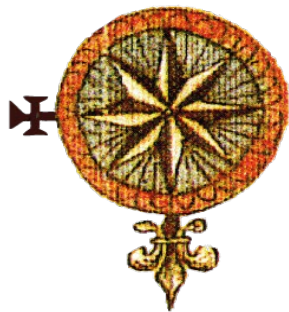

Cultuur Historische Vereniging
't Heer en Feer
Schiermonnikoog

Verslag werkgroepen over 2025

Verslag website en winkel 2025

Website

Er zijn aanpassingen in de menu-structuur en aan de voorpagina gedaan en het Fotoarchief is uitgebreid tot ruim 8000 foto's en ansichtkaarten.

Het aantal bezoekers is in 2025 weer toegenomen, het aantal berichten en pagina's op de website bekeken steeg naar: **33.773 (+5%)**.

Populairste berichten, aantal keren bekeken

1. Presentatie 80 jaar vrijheid, 2501
2. Tijdschrift 't Heer en Feer 2025-3, 1544
3. ALV2025 en Jaarboek 2024, 1366
4. Film Oorlog op Schiermonnikoog, 1012
5. Tijdschrift 't Heer en Feer 2025-2, 983

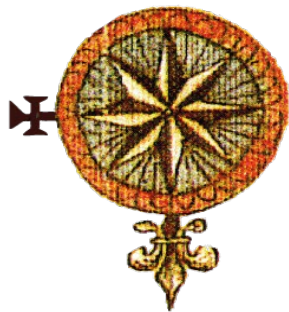
Er zijn in 2025 30 nieuwe berichten geplaatst.

Populairste pagina's, aantal keren bekeken:

1. Voorpagina, 7512
2. Actueel, 4988
3. Fotoarchief, 2907
4. Koningshuis, 2766
5. Filmarchief, 2677

Er zijn pagina's toegevoegd voor de Tijdschriften 2025-1/2/3/4 en het themanummer 80 jaar vrijheid.

Deze pagina's zijn toegankelijk via de QR-code of web-adres in het tijdschrift/themanummer en er zijn aanvullingen en uitleg bij de artikelen in te vinden, zoals bronnen, voetnoten en links naar relevante berichten en pagina's op de website en de items genoemd in de bibliografie

Cultuur Historische Vereniging
't Heer en Feer
Schiermonnikoog

Winkel:

Ook dit jaar was de verkoop een belangrijke inkomstenbron, zowel via de webwinkel als in het Koningshuis.

Netto omzet: **€12.517**

Aantal verkochte artikelen: **1901**

Populairste artikelen:

1. Films, 485 (Oorlog op Schiermonnikoog): 50
2. Themanummers, 425 (80 jaar Vrijheid: 385)
3. Jaarboeken, 262 (Jaarboek 2024: 258)
4. Tijdschriften, 252 (2025-3: 103)
5. Ansichtkaarten, 179

Filmarchief

In 2025 werden er 17 films toegevoegd, in totaal hadden we op 31 december 123 films online. Prachtige films van Dick en Lina Kool, Jan Holwerda, Pim Korver, Sake v/d Werff, Thom Verheul, Henk Boschma en anderen.

Laatste film van 2025: Midwinterfestival 2018

Cultuur Historische Vereniging
't Heer en Feer
Schiermonnikoog

Verslag tijdschrift 2025

In 2025 is verder gegaan met de nieuwe lay-out, die in 2021 is geïntroduceerd.

Het tijdschrift wordt nu in kleur gedrukt, heeft een wisselende voorpagina, de tekst staat in 2 kolommen in een grotere letter en er is een duidelijke scheiding tussen de redactionele en de verenigings-pagina's.

Door het grote aanbod aan kopij was het weer mogelijk om in plaats van 3 nummers, 4 tijdschriften uit te brengen, de laatste 2 zelfs met 44 pagina's.

Er was dit jaar aandacht voor o.a. Badhotel/Opduin, Jottje Hoekstra, geschiedenis onderwijs, de oudste grafsteen, de kerkklok, de Ploeg, Jan Loman, Martin van Waning. Jan Holwerda had in elk nummer een interessante bijdrage!

Bij elk nummer is een pagina op de website toegevoegd. Deze pagina's zijn toegankelijk via de QR-code of web-adres in het tijdschrift en er zijn aanvullingen en uitleg bij de artikelen in de tijdschriften te vinden, zoals bronnen, voetnoten en links naar relevante berichten en pagina's op de website en de items genoemd in de bibliografie

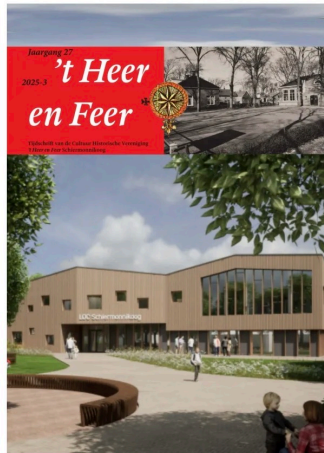
Er zijn ook veel tijdschriften los verkocht, in totaal 252, het nummer 2025-3 was met 103 stuks het populairst, wat met name kwam door de belangstelling voor de historie van het onderwijs op het eiland.

De redactie wordt gevormd door: Erik Jansen, Cas Straatman en Frits Roelsma. Ceciel Borghouts doet de tekstbewerking. Thijs Haasjes heeft een aantal foto's bewerkt.

De tijdschriften van 2025

TIJDSCHRIFT 'T HEER EN FEER 2025-4

TIJDSCHRIFT 'T HEER EN FEER 2025-3

TIJDSCHRIFT 'T HEER EN FEER 2025-2

TIJDSCHRIFT 'T HEER EN FEER 2025-1

INHOUD JAARGANG 27

2025-1:

Bijzondere historische foto (vuurtoren 1855)
De zee kwam steeds dichterbij (2-slot) door Irene van der Linde
Het album van Jottje Hoekstra door Ardie Noorman
Jan Loman op Schiermonnikoog door Alex Westerhof
Geschiedenis van Langestreek 132 door Gerrit Bloothoof en Gea Smid (3-slot)
Nieuwe aanwinsten
Bibliografie van het eiland
Van de bestuurstafel
Agenda ALV

2025-2:

Andre Nijdam over een bijzonder schilderij van Martin van Waning
"Aansterken aan zee" van Albertus Zwijs
Reinier Heijting over de aanleg van de Stuifdijk op het eiland
Een vervolg op de artikelen over Langestreek 132, Feyes hús
Bijzondere historische foto
Nieuwe aanwinsten
Bibliografie van het eiland
Van de bestuurstafel
Concert Banck.

2025-3:

Arie van der Stoep schreef over de geschiedenis van het onderwijs
op het eiland
Eerste deel over de Groningse kunstenaarsgroep De Ploeg
Bijzondere historische foto
Nieuwe aanwinsten
Bibliografie van het eiland
Van de bestuurstafel.

2025-4:

Jan Holwerda over de oudste grafsteen op het eiland, uit 1658
Arie van der Stoep over de kerkklok uit 1649
Tweede deel over de Groningse kunstenaarsgroep De Ploeg
Bijzondere historische foto
Nieuwe aanwinsten
Bibliografie van het eiland
Van de bestuurstafel.

Verslag werkgroep beheer website begraafplaatsschiermonnikoog.nl

De werkgroep wordt gevormd door:

- Annemarth Sterringa
- Rimada van Bon
- Simon van der Linden
- Els Barnhard-Teensma
- Sam Dijs

Doel van de website:

Het voor een breed publiek beschikbaar stellen van informatie over de gemeentelijke begraafplaats en de daar begraven personen

Voor de informatie over de gemeentelijke begraafplaats en onder andere het funerair erfgoed wordt verwezen naar het door de gemeente in 2009 uitgegeven en huis aan huis verspreide boekje "Begraven op Schiermonnikoog" dat tevens te raadplegen is op de website van de gemeente.

Beheer

Het beheer behelst de volgende werkzaamheden:

1. Het registreren en op de website actueel houden van gegevens over de op de begraafplaats begraven personen;
Voor ieder begraven persoon wordt een bestand aangemaakt met de persoonsgegevens, datum en plaats, voor zover bekend van geboorte en overlijden, relatie, rij en grafnummer.
De gegevens worden zelf verzameld en deels verkregen van de begrafenisvereniging.
Voor verificatie van de gegevens worden regelmatig de websites geraadpleegd met de gegevens van de burgerlijke stand.
2. Het fotograferen en op de website plaatsen van foto's van de grafmonumenten;
Aan elk bestand wordt indien aanwezig een foto toegevoegd van het aanwezige grafmonument en een korte omschrijving van materiaalgebruik en grafdekking.
Rimada van Bon en Simon van der Linden werken aan het actualiseren van het fotobestand van de grafmonumenten
3. Het vermelden en aan de website toevoegen van de levensverhalen over de begraven personen.
Het streven is om zoveel mogelijk informatie over de begraven personen toe te voegen.
Het gaat dan om de levensverhalen, wie was de begraven persoon, wat was zijn of haar beroep, wat was zijn of haar betekenis voor en/of bijdrage aan de plaatselijke gemeenschap en andere wetenswaardigheden.
Informatie uit openbare bronnen (kranten, tijdschriften e.a. media wordt zonder ruggespraak met nabestaanden geplaatst. Bronnen waaruit wordt geput zijn o.a. Delpher, de Dorpsbode, de Jaarboeken en het tijdschrift uitgegeven door 't Heer en Feer.
Verder zijn we voor het vullen van de website met deze verhalen afhankelijk van bijdragen van nabestaanden of derden.
4. Het onderhouden van contacten met en het voeren van correspondentie met personen en instanties die vragen hebben over de begraafplaats en de daar begraven personen.
Hierbij wordt voor zover het persoonsinformatie betreft strikt omgegaan met de privacy regels.

Achtergrondinformatie

De website is ontstaan als onderdeel van een gemeentelijke project tot revitalisering van de gemeentelijke begraafplaats en met subsidie van de provincie Fryslân gerealiseerd.

De website is in opdracht van de gemeente indertijd vervaardigd door Tjeerd Boersma van Boersma Design & Development en in 2013 opgeleverd. Na de oplevering is door vrijwilligers van 't Heer en Feer gestart met de vulling van de inhoud (content). Aanvankelijk was het de bedoeling dat de gemeente de content zou leveren voor de persoonsgegevens. De levering bleef echter vanwege de AVG regeling beperkt tot de namen van de overledenen, hun geboortedatum, overlijdensdatum, rij en grafnummer. De overige informatie zoals de geboorteplaats en plaats van overlijden moest elders worden verkregen. Er is toen al snel voor gekozen om alle persoonsgerelateerde informatie elders te vergaren. Sinds een groot aantal jaren wordt die verkregen van de begrafenisvereniging.

Gaandeweg zijn bij het vullen en raadplegen van de website zaken aangetroffen die zowel in technische als inhoudelijke zin verbetering behoeven. Nadat de website is geïntegreerd in de nieuwe website van 't Heer en Feer zijn een aantal conversieproblemen ontdekt. Teksten zijn bijvoorbeeld maar gedeeltelijk overgenomen en sommige foto's in het geheel niet. De werkgroep onderzoekt om welke tekstgedeelten en foto's het gaat, spoort deze op en vult ze weer aan.

Herhaalde oproep voor inhoudelijke verbetering

Regelmatig zijn en worden eilander families benaderd voor het aanleveren van informatie en het controleren op juistheid van reeds op de website aanwezige informatie. De reacties zijn altijd positief zo in de geest "wat leuk". In de praktijk is de response echter zeer gering tot nihil.

Het verdient aanbeveling om in het tijdschrift van 't Heer en Feer herhaaldelijk leden, inwoners, oud inwoners en andere op Schiermonnikoog betrokken personen op te roepen om nadere informatie aan te leveren over de op de begraafplaats begraven personen.

Verslag overleg met de gemeente.

Op 2 december 2025 heeft er overleg plaatsgehad met vertegenwoordigers van de gemeente over de toevoeging van grafmonumenten aan de lijst van funeraire graven, het onderhoud van de funeraire graven en de website.

Met als basis de gemeentelijke notitie "Aanvulling inventarisatie gemeentelijk kerkhof" is ingestemd met het advies van het Bureau Funeraire Adviezen over de toevoeging aan de lijst van Funerair Erfgoed van twee grafmonumenten. Het betreft de graven rij 17 nr.13 en rij 25 nr.22 . Voor nadere inhoudelijke informatie zie de bijlage bij dit verslag.

Over de besteding van het gemeentelijk budget voor onderhoud van funeraire graven is geadviseerd dit te gebruiken voor restauratie van het grafmonument van Gertie Cornelis.

Door de vertegenwoordigers van de gemeente wordt erop geattendeerd dat op de website informatie kan voorkomen die mogelijk strijdig is met de Algemene Verordening Gegevensbescherming. (AVG). Omdat met het vullen van de website met content ruim voordat de AVG in werking is getreden is gestart wordt deze zorg gedeeld. Zodra er privacy gevoelige informatie op de website wordt aangetroffen wordt deze verwijderd.

Vastgesteld wordt dat de gemeente al een groot aantal jaren niet meer betrokken is bij het onderhoud en de instandhouding van de website. Dat de website inmiddels onderdeel uitmaakt van de website van 't Heer en Feer en er daardoor geen gemeentelijke verantwoordelijkheid bestaat voor de inhoud daarvan.

Schiermonnikoog, februari 2026.

De werkgroep

SD

Cultuur Historische Vereniging 't Heer en Feer

Collectiebeheer: Nieuwestreek 1, 9166 LX Schiermonnikoog

Verslag Collectiebeheer 2025 – 2026:

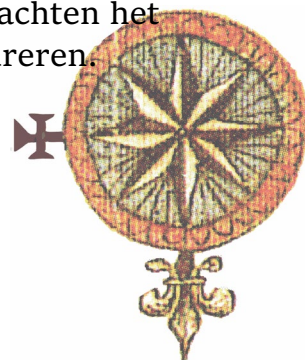
Sinds de vorige ALV is boven in het Koningshuis weer heel wat werk verzet door de werkgroep Collectiebeheer bestaande uit Arend Maris, Dorothé Carst, Els Barnhard-Teensma, Mary Cortie, Minie Visser-Scholte, Teun Nieuwenhuis en ondergetekende. Minie doet mee aan incidentele projecten. Vanaf de vorige ALV tot 1 februari j.l. maakte Christine Wisse deel uit van de werkgroep; zij blijft beschikbaar voor hand- en spandiensten.

Teun Nieuwenhuis heeft al enorme stappen gemaakt met het organiseren en archiveren van het fotomateriaal, met name de collectie van Wim van der Geest en de grote hoeveelheid foto's die we van de kinderen van Ad.C. de Haan kregen; dank je wel, Teun! Verder heeft Teun diverse bijzondere foto's en documenten van eilanders gescand, die we nu digitaal in onze collectie hebben.

Teun wacht nog op namenlijsten van eilanders op foto's op de website.

We werken gestaag door aan het archiveren van de collectie, waarvoor we desgewenst advies kunnen inwinnen bij streekarchivaris Geart Rienk Kooistra van het Streekargyf Noardeast-Fryslân in Dokkum.

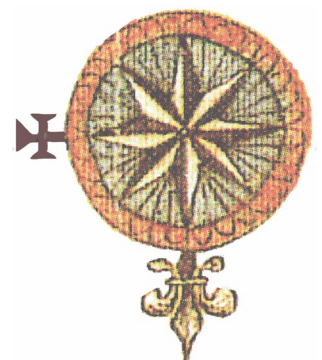
Er komen nog steeds nieuwe schenkingen binnen, niet alleen boeken en archiefstukken maar ook video's en mooie objecten. Deze nieuwe aanwinsten worden in het Tijdschrift en De Dorpsbode vermeld, ruim 100 stuks in het afgelopen jaar. Een bijzondere schenking afgelopen jaar was de houten briefopener die in 1945 voor Gea Hooghart gesneden was door een Duitse soldaat. Objecten uit onze collectie blijven niet altijd in het Koningshuis, dit jaar ging er een object op reis: Christine Wisse en Jan Mewe brachten het model van de driemaster "Marie" naar Louw Grilk om te restaureren.

De losse nummers van De Dorpsbode van jaargang 2025 zijn inmiddels weer ingebonden; het boekwerk staat boven op de plank.
Eric Augusteijn werkt verder aan het digitaliseren van het register van de Jaarboeken.

Schiermonnikoog, 3 maart 2026

Annemarth (A.M.G.) Sterringa
vrijwilliger Collectiebeheergroep

Verslag van Teun Nieuwenhuis, voorjaar 2026:

De volgende werkzaamheden zijn uitgevoerd betreft Fotoarchief:

De grote hoeveelheid foto's afkomstig van Ad.C. de Haan en Wim van der Geest zijn gesorteerd en in 20 dozen opgeslagen; deze zijn gegroepeerd in 10 groepen en gelabeld op groep zie de namen van de verschillende groepen hieronder:

- 1 dorp en gebouwen
- 2 landschap
- 3 eilanders
- 4 evenementen
- 5 ansichtkaarten
- 6 oorlog, Vredenhof
- 7 verbindingen
- 8 zeevaart, walvisvaart, KNRM
- 9 diversen
- 10 onbekend

De tijdsperiode van de foto's, de meeste opnames genomen tussen 1980 en 1995, periode burgemeester Boekhoven, veel foto's genomen door Bauke Henstra en de meeste zijn in zwart-wit, veel dubbel afgedrukt en in meerdere formaten.

Veel foto's hierboven genoemd staan op de website van 't Heer en Feer.

Verder wacht ik op de verbeterde namenlijst van eilanders op foto's die op de website staan, Klaas Boersma zal dit aanleveren.

Foto's gescand en mapjes van gemaakt o.a. van Jan Benes en familie Swaak.

Dagboek van Cor Hoekstra, betreft periode 1917 tot 1925 gescand, veel dagelijkse gebeurtenissen, het weer, vissen, tuin, dit alles op het eiland; één scan gaat naar Marijke Rupert, die dit dagboek aanleverde.

Met enige regelmaat komen er bezoekers die op zoek zijn naar bepaalde foto's, zoals Cees Soepboer voor foto's van de oorlog. Gerrit Bloothoofd die zich

interesseert voor monumenten in het dorp, en daarover publiceert zoals over Schierstins en het politiebureau, is ook een regelmatige bezoeker.

Er liggen nog veel losse mappen met foto's die ik verder ga uitzoeken, sorteren en een kavelnummer ga geven, zo ook natuurlijk de 10 groepen zoals hierboven genoemd.

(Enkele dia's zou ik graag willen kopiëren, een eilander vroeg mij dit, wie heeft zoiets, dit kan met camera of smartphone maar het kastje waar de dia in moet heb ik niet, wie?)

Verslag Jaarboek 2025

Vandaag wordt het jaarboek 2025 gepresenteerd.

Tussen 1 januari en 31 december zijn er weer voldoende activiteiten geweest om een jaarboek samen te stellen.

In het jaaroverzicht komen de projecten van de Buitenkans aan bod, er vindt een protest actie plaats tegen de plannen voor de toekomstige kabel- en leidingroutes door o.a. een rouwlijn op het strand. De naam van het nieuwe LOC wordt onthuld en het dagcentrum Ne kom yn wordt geopend. Burgemeester Ineke van Gent kondigt aan per 1 januari 2026 te stoppen en neemt in december afscheid. We vieren Koningsdag, maar ook 80 jaar Bevrijding. Kringloopwinkel de Jutter opent haar deuren.

Bij de jeugd hebben de peuters afscheid genomen van juf Rachel en juf Sanne trouwt. Groep 7 en 8 en klas 1 en 2 brengen een bezoek aan de Tweede Kamer en het Haagse Torentje. En de leerlingen van de Insp.Boelensschool gaan skiën in Winterberg.

In de zomervakantie vindt de verhuizing naar de Viermaster plaats.

Meester Jaap neemt afscheid van de basisschool en het schooljaar wordt gezamenlijk afgesloten met een stampotbuffet in hotel v.d. Werff.

De natuur gaat het hele jaar zijn eigen gang. Er zijn speciale vondsten van een Ibirische tijftjaf (mannetje en vrouwtje) en op het strand spoelt een dolfijn aan. In de tuinen is een invasie van pimpelmezen en koolmezen. Bij de jachthaven wordt een Pacifische parelduiker gespot.

De geschiedenis van 25 en 50 jaar geleden verandert niet, maar haalt wel herinneringen op. 50 jaar geleden wordt de Riich officieel in gebruik genomen, zwembad de Dunatter opent zijn deuren en er zijn veel huwelijksjubilea.

In 2000 brengt het shantykoor een bezoek aan Sail Amsterdam en worden Bert Steendam en Dick Zaal onze nieuwe huisartsen met een tijdelijke praktijk in containers in Bouwes Tún.

In en om dorp staat de nieuwe woning van fam. Van Bon aan de Reddingsweg.

In dit hoofdstuk is ook aandacht voor de overnamen van bouwbedrijf Dijkstra en het nieuwe huifkarbedrijf van de Gezusters Merks.

Het jaarboek 2025 is weer een collectors item vol met herinneringen voor nu en in de toekomst. De redactie heeft veel enthousiasme het boek samengeteld en we hopen, dat alle lezers met veel genoegen het jaarboek 2025 lezen.

De redactie : Arend Maris, Nathan Brinkman, Romy Dam, Marijke Barhorst, Jeroen Dwars, Annemarth Sterringa en Hanneke Krol

Jaarverslag 2025 Expoteam 't Heer en Feer

Aan de expositie over de zeevaart werd met man en macht gewerkt. Veel artefacten werden geleend van Hessel Dubblinga. Berend van Bon stelde een model van het schip waarop zijn vader kapitein geweest was, beschikbaar. Natuurlijk kreeg ook de zeevaartschool een hoekje toebedeeld. Oorspronkelijk is geprobeerd met mapjes informatie te geven aan bezoekers. Dit bleek niet zo goed te werken en stuitte op veel weerstand bij de vrijwilligers. Ook de grote tafel in het midden werd bij de expositie betrokken door daar foto's van kapiteinshuizen op te leggen. Alsmede een kunstig gemaakte kijkdoos van een schilderij van Klaas Onnes.

In juni 2025 was het 80 jaar geleden dat Schiermonnikoog bevrijd werd. De wand met de expositie over Vredenhof werd aangevuld met artikelen over de bijzondere bevrijding van ons eiland. Op de tafel kwam een uit hout gesneden briefopener te liggen met een verhaal erbij uit de Leeuwarder Courant over de geschiedenis van deze briefopener.

Astrid Bijlsma en Astrid van Bon trokken zich terug uit het expoteam, Ruud Binnendijk en Dorothé Carst moesten zich met z'n tweeën wijden aan de expositie over de scholen. Het duurde even voordat de noordmuur ossenbloedrood geverfd werd, met dank aan Gerard Buining en Richard van Heijningen. Ook het uitzoeken van de foto's was geen sinecure, net zo min als het snijden van passe-partouts en inlijsten. Uiteindelijk was de expositie eind februari 2026 klaar.

Ruud Binnendijk heeft besloten te stoppen met het maken van exposities voor Het Koningshuis. Dorothé Carst beraadt zich nog. In 2026 zullen zij alleen nog zorgdragen voor een kleine tentoonstelling over het Verdwenen Dorp en een over de Walvisvaart.